

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 2. Vtrum possit absolui æger, qui Confessarium vocavit, & ante eius
aduentum vox ei intercipitur? Item: An is, qui non valens confiteri in
genere vel specie, solùm dedit in extremis signa ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Si meminat inde damnari.

certi peccati obuenturum: exempli gratia, reuelationem peccati, odium graue, sollicitationem pudicitiae, vel etiam damnum temporale. Ratio est, Quia, dum poenitens alteri timet malum ex sua confessione, esset contra charitatem vel iustitiam, illud confiteri. Si sibi timet malum, esset contra illam inclinationem vitandi proprii damni, quae adeo naturalis est, vt humana imbecillitati non sit consentaneum obligari sponte contra facere per nudum praecipitum positum: vnde cum Iugum Domini sit suauis, non est credibile in tali casu obligari.

Non tamen excusat propriam vel complicitatis infamiam apud solum Confessarium.

Notandum autem, hoc damnum, quod timeatur, debere esse notabile. Si enim ex mea confessione nihil aliud sequeretur, quam mala opinio Confessoris de me, vel de persona peccati socii, non possem omittere illud peccatum, aut necessariam circumstantiam: vt ferè omnes Doctores docent: D. Thomas, Alexander, Bonauentura, Paludanus, Henricus, Durandus, Richardus, Gabriel, Antoninus, Adrianus Papa, Sotus, Caietanus, Angelus: quos citat Petrus Nauarra lib. 2. cap. 4. num. 27. Ratio est duplex: Prior, Quia non est per se infamia, aut notabile damnum, quod vni aperiantur mea peccata, quando nihil inde aliud sequitur: sicut neque est notabile bonum, quod vnus sciat meas virtutes, qui numquam id potest exterius ostendere; vt rectè docet Petrus Nauarra loco citato. Si enim id notabile incommodum fuisset, Dominus confessionem peccatorum non praecipisset. Vnde merito, propter integritatem huius Sacramenti, poterit tale peccatum aperiri. Secunda Ratio est: Quia Christus ita instituit hoc iudicium poenitentiae, vt voluerit esse integrum & completum, id est, continere integram peccatorum absolutionem: ergo etiam instituit & praecipit omne illud, quod per se est necessarium ad hanc integritatem: atqui commissio tali peccato, per se necessarium est ad integritatem huius iudicii, vt Sacerdoti species, & circumstantia mutans speciem, aperiantur: ergo hoc ipsum Dominus praecipit, quando nihil aliud incommodi inde sequitur, quam quod Sacerdos illam personam cognoscat: (hoc enim per se sequitur ex confessione) praesertim cum non cognoscat, nisi vt fungens auctoritate diuina.

15 Confiteri Sacerdoti qui complicitatem non nouit.

Hic tamen Aduerte Primò: Si poenitens possit commodè alteri confiteri, qui socium criminis non cognoscat, tenetur saltem sub veniali peccato: quia tunc non habet iustam causam sic confitendi vt alterius peccatum aperiat.

Si Confessarius complicitatem inde conijciat, quid agatur?

Aduerte Secundò: Non esse improbabile tale peccatum, seu circumstantiam posse, ac proinde debere taceri apud Confessorem, qui inde socium conijciat. Ita enim tenet Nauarrus cap. 7. num. 3. citans Hostiensem & Innocentium. Idem tenet Viguerius de Confessione. §. Quod si non possum, versiculo 27. Bannes 2. 2. quaest. 33. art. 8. & alij eiusdem Ordinis. Iuxta hanc sententiam poenitens, si non possit alteri confiteri, & praecipitum vel consuetudo consistendi virgeat, debet omittere illam circumstantiam vel illud peccatum, & secundum quosdam, debet confiteri internum affectum, tacito opere externo.

DVBIVM II.

Virum possit absolui ager, qui Confessarium vocauit, & ante eius aduentum vox ei intercepit? Item: An is qui non valet confiteri in genere vel specie, solum dedit in extremis signa contritionis tundendo petrus, eleuando oculos in caelum, &c?

Quidam putant, non posse absolui. Fundamentum praecipuum est, quia deest materia confessionis. Ita Abulenensis in cap. 16. Matthaei quaest. 79. Melchior Canus relectione 5. fol. 141. Dominicus Soto dist. 18. quaest. 2. art. 5. Ioannes Medina quaest. 53. codice de Confessione. Nauarrus in Enchiridio cap. 26. num. 27. & cap. 27. num. 268.

18 Quidam negant posse absolui.

Sed dicendum est; Probabilius esse, talem debere absolui. Probatum Primò: Ex Concilio Arausicano can. 12: Subito obmutescens, & baptizatus, & poenitentiam accipere potest, si voluntatis praeterita testimonium aliorum verbis haber, vel praesentis in suo nutu. Et Concilium I V. Carthaginense cap. 77. 16, qui in infirmitate poenitentiam peti, si casu, dum ad eum Sacerdos venit, oppressus infirmitate obmutuerit, dent testimonium, qui eum audierunt, & accipiat poenitentiam: & si continuo creditur moriturus, reconciliatur per manus impositionem, & infundatur ori eius Eucharistia. Idem praecipit Leo I. epistola 91. Hic, qui in periculi virgentis instantia praesidium poenitentiae, & mox reconciliationis implicant, nec actio illis Poenitentiae nec Communionis denegetur, si eam, amisso etiam vocis officio, per iudicium integri sensus querere comprobentur. Quod si aliqua aegritudine ita fuerint aggravati, vt quod paulò ante poscebant, sub praesentia Sacerdotis significare non valeant, testimonia eis fidelium circumstantium praesentia debebunt, vt simul & poenitentiae & reconciliationis beneficium consequantur.

Veritas affirmatur.

Arausicanum.

Carth. IV.

Leo I.

Ad haec Respondent Primò: His locis agi solum de reconciliatione eorum, qui erant excommunicati, & agebant absolutione ab excommunicatione.

17 Aduertentiorum responsio.

Sed contra. Primò: Quia Concilium Arausicanum accipere poenitentiam coniungit cum baptizari: intelligit ergo Sacramentum. Idem facit Concilium Carthaginense & Leo. Secundò: Quia accipere poenitentiam, numquam accipitur apud veteres pro accipere absolutionem ab excommunicatione, sed accipere Sacramentum Poenitentiae; vt patet ex epistola 2. Caestini I. vbi dicitur, Sacerdotem, qui in extremis poenitentiam negat, esse reum animarum. Idem patet ex verbis Leonis, qui poenitentiam vocat actionem poenitentiae, quae datur in ipso Sacramento, dum imponitur satisfactio pro peccatis: Reconciliationem autè vocat absolutionem à peccatis, vt patet ex decursu totius epistolae. Terriò: Patres & Concilia non fuissent adeo solliciti de absolutione ab excommunicatione, vel de aliqua reconciliatione non Sacramentali, sine qua infirmi facile poterant saluari, & quae etiam post mortem poterat impendi.

Refellitur.

Respondet Secundò: Agi de absolutione eorum, qui agebant poenitentiam publicam, qui initio Quadragesimae confitebantur, & circa Pascha absoluebantur: hi, si interim incidissent in morbum, poterant absolui sine alia confessione. Ita Canus.

2. Aduertentiorum responsio.

Refellitur.

Sed hoc facile refellitur ex Leone, qui graui- ter reprehendit eos, qui mature non peterent pœnitentiam, dum sani sunt: at hi non erant reprehendendi, quia non poterant petere absolutionem ante tempus statutum. Deinde qui iam publicam agebant pœnitentiam, non dicebantur petere pœnitentiam, sed agere: erat enim satisfactio Sacramentalis; nihilque petebant aliud, quàm Absolutionem.

18 Augustin.

Probatum Secundò eadem sententia ex D. Augustino lib. 1. De adulterinis Coniugijs cap. ultimo, ubi idem docet quod Leo, & Concilia citata.

Sacerdotalis Rom.

Probatum Tertio: Ex Sacerdotali Romano approbato à Leone X. ubi in tractatu de Sacramento Pœnitentiæ cap. 20. fol. 65. eadem sententia habetur.

Alcuinus.

Præterea hanc sententiam tenet Alcuinus lib. de diuinis Officijs §. De infirmis in fine pagine 94. ubi dicit: Agri qui non possunt exprimere quod paulo ante postebant, testimonium fidelium debere prodesse; ut scilicet pœnitentiæ & reconciliationis beneficium assequantur. Et D. Thomas Opusculo 65. capite De extrema Vnctione: Si infirmus, inquit, qui petit vñtionem, amisit notitiam, vel loquelam, antequam Sacerdos veniat ad eum, nihilominus vngat eum Sacerdos: qui in tali casu deberet etiam baptizari & absolui. Vbi patet eum loqui de Absolutione Sacramentali, quod est contra Nauarrum: nam coniungit eam cum Baptismo. Hanc quoque sententiam tenet D. Antoninus parte 3. titulo 10. capite 2. his verbis: Si infirmo petente Sacerdotem, interim dum veniret, obmutuit, vel effectus est phreneticus, aut amens, Sacerdos adueniens siue ad nutum infirmi, siue ad testimonium illorum qui audierunt illum petentem pœnitentiam, vel Sacerdotem, debet ei impendere quidquid potest humanitatis, absolueno, reconciliando. Denique plurimi recentiores, quos citat Alphonus Vualdus fol. 121.

D. Antoninus.

Ratio est: Quia hic est sufficiens materia Sacramenti Pœnitentiæ: nam ad hoc Sacramentum sufficit ea peccati explicatio, quam homo pro sua facultate præstare potest. Cuius signum est, quod homo, si non posset, nisi vnum veniale explicare, omnium iudicio deberet absolui: nam se accusat, suaque peccata explicat quantum potest: ergo qui in articulo mortis dat signū contritionis, non valens amplius facere, debet absolui: nam hoc signo censetur se accusare de suis peccatis in ordine ad absolutionem: sicut enim confitemur voce, ita etiam gestu, quando aliter nequimus. Hinc patet Responso ad fundamentum sententiæ contrariæ.

Vualdus.

Ratio conclusiōnis.

Contra: Obijcitur Primò: Absolutio est actus iudicialis, qui non potest exerceri, nisi cognitâ causâ in particulari: ergo &c.

19 Responde- tur ad rationes oppositæ scilicet.

Respondeo: Etsi id ordinariè verum sit, scilicet quando cognitio particularis causæ potest haberi; tamen quando non potest haberi, sufficit cognitio generalis, præsertim ad absolueno: sicuti videmus sufficere cognitionem dimidiatam quando integra haberi nequit. Sic etiam Ecclesia absque particulari causæ cognitione absoluit ab omnibus censuris. Atque hoc maxime locum habere debet in articulo mortis, ubi non est necesse imponere pœnitentiam, saltè exactam, ob quam potissimū crimina in particulari cognosci debent.

Obijcitur Secundò: Per illa signa contritionis Sacerdos non plus cognoscit de ipsius peccatis,

quàm antea; cum etiam homo sanctissimus possit ea edere: ergo &c.

Respondeo: Si ille infirmus confiteretur, in vitâ suâ se dixisse vnum verbū otiosum, sine dubio deberet absolui: & tamen Sacerdos per hoc nō plus cognoscit de peccatis ipsius, quàm antea. Satis ergo est, vt cognoscat alio modo, scilicet per aliquam significationem pœnitentiæ editam in ordine ad absolutionem.

Obijcitur Tertio: Concilium Tridentinum sess. 14. can. 9. dicit anathema ei, Qui dicit confessionem pœnitentiæ non esse necessariam, vt possit à Sacerdote absolui: & loquitur de confessione in particulari.

Respondeo: Concilium agit contra hæreticos, & loquitur de eo, quod ordinariè necessarium est, & extra casum necessitatis. Nam simili modo definit confessionem debere esse integram, cum tamen constet ex causa posse dimidiari.

Notandum hic est Primò: Etiam illum, qui tenet contrariam sententiam, debere in praxi vti hâc nostrâ: tum quia tenetur absolueri pœnitentem qui tenet probabilem sententiam, etiamsi ipse sit probabilior: tum quia esset contra charitatem in hoc articulo denegare absolutionem, quam sine peccato potest impedere. Nam certum est hanc sententiam in praxi esse securam, & passim vbique seruari.

Notandum Secundò: Si pœnitens nullum signum contritionis dederit, nō posse absolui: quia deest materia huius Sacramenti. Ianfonius & quidam alij putant posse absolui, etsi non petierit, nec signum vllum dederit. Probat ex D. Augustino lib. 1. de Adulterinis coniugijs cap. vltimo. Sed manifestè Augustinus loquitur de eo qui agit pœnitentiam, vt asequatur ab Ecclesia absolutionem. Talis autem iam signum dedit doloris, & petijt Sacramentum reconciliationis.

DVBIVM III.

Virum teneamur confiteri peccata in precedenti confessione per oblivionem vel ignorantiam inculpatam omissa?

Respondeo: Omnes fideles iure diuino ad confitenda omnia peccata mortifera per oblivionem vel ignorantiam inculpatam, etiam post diligens examē in priore confessione omissa, obligantur quando postea memoriæ occurrent.

Probatum Primò: Quia id docet communis DD. consensus. Omnes enim consentiunt, eum, qui in confessione annua oblitus est aliquid peccatum etiam inculpatè, si postea memoriæ occurrat, teneri illud confiteri etiam anno transacto; etsi in eo discrepent, vtrum statim teneatur, an possit differre in alterum Pascha: nec quisquam est inter probatos Auctores qui de hoc legatur dubitasse.

Probatum Secundò: Quia id declarat vniuersalis Ecclesiæ praxis, vt constare potest ex ijs qui in Italia, Hispania, Gallia, Germania scripserunt de hac re. Non enim dubitari potest, quin ita vbique seruetur in Ecclesia, sicut DD. passim per orbem diffusi faciendum docent. Nam Episcopi & Parochi & Religiosi communem Doctorum sententiam in sacramentorum ministerio sequuntur.

Probatum Tertio: Quia idem confirmari potest ex illa sententia Domini, Ioannis 20: Quorum remiseritis peccata, remittentur eis &c. adiuncta interpretata.

20 Teneretur quilibet Confessor in iudicis casibus absolueri.

Non datur vllum signum doloris non potest absolui.

21 Affirmator.

à consensu DD.

à praxi Ecclesiæ.

Ex Scrip- ta.